

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye’de son yıllarda başta kronik hastalıklar için kullanılan ilaçlar olmak üzere birçok ilaçta bulunamama sorunları artış göstermiştir. Bu durum, hastaların tedavi süreçlerinde aksaklıklara yol açmakta, tedaviye erişim hakkını kısıtlamakta ve sağlık hizmetlerinin kalitesini olumsuz etkilemektedir. Özellikle kritik hastalık gruplarına hitap eden ilaçların temininde yaşanan sıkıntılar, kamuoyunda ciddi endişelere neden olmaktadır. Türkiye’de bazı ilaçların temininde yaşanan sorunların araştırılarak, bu sorunların nedenlerinin, çözüm yollarının ve alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci, İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri uyarınca bir meclis araştırılması açılmasını arz ve talep ederiz.

Hüseyin OLAN
Bitlis Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye’de son yıllarda ilaç bulunabilirliği ciddi bir sorun haline gelmişken, ne yazık ki bu krize kalıcı bir çözüm hala getirilememiş ve ilaç bulamama sorunu yapısal bir karakter kazanmıştır. Eczacıların en önemli sorunlarından biri, eczanelerin gelirlerinin büyük ölçüde devletin/kamunun ilaç fiyatlandırma ve geri ödeme politikaları çerçevesinde belirlenen ilaç fiyatlarına bağımlı olmasıdır. Mevcut ilaç fiyatlandırma politikaları eczacıyı da halkı da mağdur etmektedir. Eczacılar ilaç hizmeti veremez duruma gelmiştir. İlaçların bulunamıyor olması insan ve toplum sağlığı için ciddi bir sorun haline gelmiştir. İlaç Fiyat Kararnamesi’nde güncel enflasyon şartlarına uygun güncellemelerin yapılarak, reel Euro kuru veya enflasyon koşullarına göre yeni bir düzen getirilmesi elzemdir. Kamuoyunun bildiği gibi ilaç Euro kuru ile reel Euro kuru arasındaki uçurumdan dolayı birçok ilaç ülkemize gelmemekte ve hasta bu ilaçları piyasada bulamamaktadır.

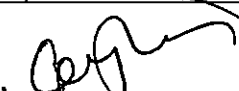
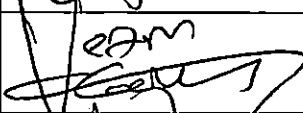
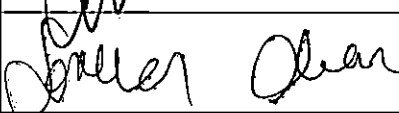
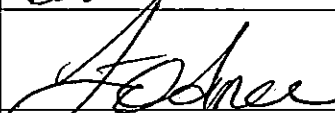
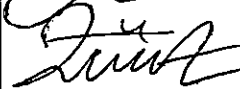
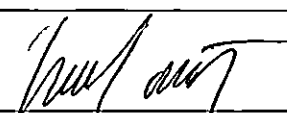
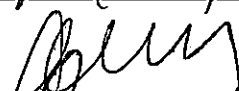
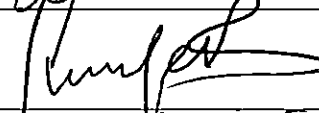
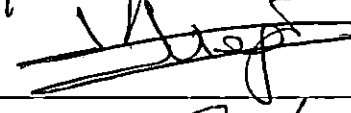
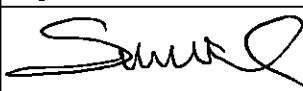
İlaç Fiyat Kararnamesi’nde yapılacak bir değişiklikle ilaç Euro’sundan vazgeçilmesi ve güncel ekonomik koşullara uygun bir enflasyon uygulamasına geçilmesi, bu sıkıntıyı sona erdirebilir. Bilindiği üzere, 16.12.2023 tarihinden beri İlaç Fiyatlarında Uygulanan Dönemsel

Euro Değeri (DAD) 17,5483 liradır. Ancak reel Euro değeri 38 lira seviyelerindedir. Bugün, ilaç Eurosu gerçek Euro değerinin ancak %47'sine ulaşmış durumdadır, bu durum da ilaç tedarikinde yaşanan en büyük darboğazlardan birini oluşturmaktadır. Bulunamayan ilaçlar listesinde; epilepsi ilaçları; zatürre ilaçları, antibiyotikler, üst solunum yolu hastalıklarında kullanılan ilaçlar, büyüme hormonları, antidepresanlar, şizofreni, sara romatizma ve tiroit ilaçları başı çekmektedir.

İlaç bulunabilirliği sorunları çeşitli nedenlerden kaynaklanmaktadır. Bunlardan biri tedarik zincirinde yaşanan problemlerdir. Geçen ay bu zamanlar depolarda ilaç kalemi bazında yok oranı %13-15 aralığında seyrederken bugün ise %25-29 aralığında seyretmektedir. Dolayısıyla 100 ilaçtan, en önemli ve ithal olan 30 ilaç, piyasada bulunamamaktadır. Eczacıların günlük çözümlerle, komşu eczanelerle takas yaparak geçici çözümler üretmeye çalışması sürdürülebilir değildir. Araştırmacı İlaç Firmaları Derneği'nin 2024 Türkiye İlaç Sektörü Raporundaki çarpıcı bir bilgiye göre; Ülkemizde kişi başı cari sağlık harcamasının GSYH (Gayrisafi Yurt İçi Hasıla) içindeki payı %3,7'dir. Ekonomik Kalkınma ve İş Birliği Örgütü (OECD) üyesi 38 ülkedeki ortalamanın %9,3 olduğu göz önüne alındığında Türkiye, %3,7 ile en düşük pay ayıran ülke olmuştur.

Diğer yandan bulunamayan ilaçlar sebebiyle piyasada sahte ve kaçak ilaçların kullanımı da yaygın hale gelmektedir. Kamuoyunun bilinçsizliği, yasal olmayan bir şekilde internet üzerinden satışlar, sahte ilaçların yayılmasında büyük rol oynamaktadır. Birçok insan, sahte veya kaçak bir ilacın nasıl anlaşılacağını bilmediği için bu tür ürünlere kolayca yönelmektedir. Dolayısıyla bu durumdan ötürü de halk sağlığı tehdit altındadır. Yerli ilaç üretimi, Türkiye'deki toplam ilaç ihtiyacını karşılayacak seviyede değildir. Özellikle biyoteknolojik ilaçlar ve bazı nadir hastalıkların tedavisinde kullanılan ilaçlar tamamen dışa bağımlı bir şekilde temin edilmektedir. Bu durum, global krizler veya ekonomik dalgalanmalar karşısında Türkiye'de ilaç sıkıntısının ortaya çıkmasına neden olmaktadır.

Piyasalarda bazı ilaçların bulunamaması kronikleşerek, toplum sağlığının karşı karşıya olduğu en büyük krizlerden biri haline gelmiştir. İlaç yokluğu, sağlık sistemimizin işleyişini tehdit etmektedir. Ancak ilaca erişim, her insanın temel hakkıdır. Türkiye'de artan ilaç bulunabilirliği sorunlarının, ilaç tedarik zincirinde yaşanan sıkıntıların, bu durumun hasta ve sağlık sistemi üzerindeki olumsuz etkilerinin incelenerek sorunun nedenlerinin tespit edilmesi ve gerekli önlemlerin alınması amacıyla araştırılması ve bu sorunları önleyecek politikaların oluşturulması için bir Meclis araştırması elzemdir.

1	NEJLA DEMİR	AĞRI	
2	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
3	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
4	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
5	KEZBAN KONUKÇU	İSTANBUL	
6	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	
7	PERİHAN KOCA	MERSİN	
8	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
9	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
10	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	
11	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	
12	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	
13	OSMAN CENGİZ ÇANDAR	DİYARBAKIR	
14	SÜMEYYE BOZ	MUŞ	
15	ÖMER FARUK HÜLAKÜ	BİNGÖL	
16	ONUR DÜŞÜNMEZ	HAKKARİ	
17	GEORGE ASLAN	MARDİN	
18	SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP	BİTLİS	
19	BURCUGÜL ÇUBUK	İZMİR	
20	CELAL FIRAT	İSTANBUL	